

Voorwoord

Nog even en dan zal op allerlei plekken op de wereld weer een schakel aan een oude traditie worden toegevoegd. Een traditie die eeuwen geleden begonnen zou zijn met een échte os, een échte ezel en een échte kribbe, in de kerstnacht bij elkaar gebracht in een grot in een Toscaans bos, ergens tussen Rome en Assisi.

Nog steeds worden ieder jaar in december de stoffige verpakkingen in allerlei maten en soorten tevoorschijn gehaald uit hun bergplaats: het jaarlijkse ritueel van het plaatsen van de kerststal kan beginnen. En als de stal – in combinatie met een opgetuigde (kunst)kerstboom – eenmaal staat, is het feitelijk al een beetje Kerstmis.

Kerstmis: een christelijk eindejaarsfeest dat vaak allerlei tegenstrijdige gevoelens wakker maakt. Enerzijds roept het associaties van gezelligheid en intimiteit op, anderzijds gevoelens van onmacht en schijnheiligheid, wanneer je nog steeds wordt geconfronteerd met wereldwijde conflictsituaties en onrechtvaardige toestanden die de vrede op aarde verder weg doen lijken te zijn dan ooit.

Desondanks vieren we (bijna allemaal) ieder jaar weer Kerstmis.

Natuurlijk is er geen enkel bezwaar om je tijdig op Kerstmis voor te bereiden. Kerstmis appelleert nu eenmaal aan hele diepe, onuitroeibare verlangens in onszelf: het verlangen naar vrede en gerechtigheid in de wereld, naar geborgenheid, tederheid en liefde. Maar tegelijkertijd biedt Kerstmis een uitgelezen mogelijkheid om de wereld met open vizier tegemoet te treden en de ogen niet te sluiten voor de vaak harde werkelijkheid van vandaag de dag.

We wensen iedereen fijne kerstdagen toe, een goede jaarwisseling, vrede en alle goeds voor het nieuwe jaar.

Redactie

Kerstmis

Met Kerstmis wordt soms van alles belicht, behalve vaak om wie het gaat. Al weken voor het feest worden we overstelpt met open dagen en reclame, die ons kerst aanprijzen. Soms zijn er juweeltjes van decoraties bij en ook ik geniet van etalages en versiering. Maar toch...

Al weken voor de Stille Nacht werpt de overdaad aan kunstlicht zijn schaduw vooruit. Waar gaat het in hemelsnaam over? Dennenbomen beloven ons gouden bergen van licht en de preek in de kerstnacht doet daar nog eens een schepje bovenop. De kerststal staat in onze kerk en onze heilige man Job moet wijken. Niemand heeft boodschap aan dat verhaal, het spoort niet met het kerstevangelie. Gloria en Hosanna in den hoge.

Maar je leeft niet altijd met het hoofd in de wolken. Nabestaanden vertelden me meer dan eens: "Ik wou dat die feestdagen al over waren, want ik vind het vreselijk..." Zij staan er buiten, missen hun geliefde. De wereld van glitter en glamour botst op hun leefwereld. U denkt misschien: wat een somber verhaal, kan het misschien wat vrolijker, het is toch een mooie viering en een fijn feest? Natuurlijk... en ik wil u ook oproepen om er iets van te maken.

Een parochie echter die de geboorte van Jezus van Nazareth gedenkt en het Licht in huis heeft, mag ook opgeroepen worden om stil te staan bij de schaduwen. Ik vraag u oog te willen hebben voor medeparochianen die het kerstfeest anders beleven, voor dorpsbewoners die met hun ziel onder de arm de feestdagen doorbrengen. Kerkgemeenschap zijn lijkt me synoniem met onderlinge verbondenheid en bekommernis om elkaar. Als u en ik dat voor elkaar krijgen, zijn we een Lichtpunt voor een ander en mensen met welbehagen. En dan is het echt kerstfeest rond Caecilia. Zalig Kerstfeest!

Jan Joosten,
diaken

Kersttocht 2004

Op initiatief van Ad en Janny van de Laar nam een groep enthousiaste parochianen van Berkel, Enschoot en Udenhout in 2001 het plan op om een kersttocht te organiseren. Onder hun bezielende leiding wordt deze tocht elk jaar op de zaterdag vóór Kerstmis per toerbeurt in de drie parochies gehouden. Dit jaar dus voor de vierde keer, en wel op zaterdag 18 december en voor de tweede keer in Berkel.

Doelstelling van de kersttocht was en is nog steeds: de saamhorigheid tussen de drie parochies en de dorpsgenoten onderling te vergroten en zodoende een hechtere band te laten ontstaan. Langs een route van ongeveer twee kilometer beelden de deelnemers een aantal kersttaferelen uit die betrekking hebben op het kerstverhaal. Aan het slot van de tocht is er een samenkomst in de betreffende parochiekerk met samenzang en het meegeven van een kerstboodschap door de pastor.

De deelnemers zijn leden van o.a. zangkoren van de drie parochies, scholen, scouting, toneelgroepen, gildeverenigingen, KPJ, KVO, KBO, bewoners van St. Vincentius, Zonnebloem en niet te vergeten de muziek- en buurtverenigingen. Het totale aantal deelnemers schommelt ieder jaar rond de 400 personen. Daarboven kan de organisatie elk jaar rekenen op een kleine 200 vrijwilligers, die zich hiervoor met al hun energie en tomeloos enthousiasme inzetten. Deelnemers en vrijwilligers zijn tijdens een aantal informatieavonden op de hoogte gesteld over de organisatie en de route.

Gekozen wordt voor een route door de woonwijken om daarmee een bepaalde sfeer op te roepen en zodoende direct zichtbaar en bereikbaar te zijn voor de omwonenden. Elk jaar geven zij aan het verzoek gevolg om hun tuin of huis in kerstsfeer te brengen. Dit meeleven en medewerking geeft zeker een positieve impuls tot het slagen van de kersttocht en geeft deze een intieme en goede sfeer.

De organisatie mag elk jaar rekenen op de financiële en materiele steun van sponsors. Zonder deze steun zou het niet mogelijk zijn een dergelijk evenement te organiseren. Ook de plaatselijke parochiebladen, wijkbladen, de videoclub Berkel-Enschoot en Omroep Brabant TV nemen regelmatig

het nieuws rond de kersttocht op en maken videofilms met interviews en opnames van de totale tocht.

Heel belangrijk is ook de interesse van het enorme aantal bezoekers, die ieder jaar de tocht lopen. Het bezoekersaantal in december 2003 was – evenals andere jaren – ruim 3000 volwassenen en kinderen uit de drie dorpen en andere plaatsen. Vorig jaar was onder hen onze bisschop mgr. A. Hurkmans die te kennen had gegeven zich op de hoogte te willen stellen van dit prachtige initiatief. Bij de samenkomst in de St. Caeciliakerk heeft hij een kerstboodschap meegegeven.

Dit sfeervolle kerstverhaal moet blijven doorgaan en als wij samen éénzelfde richting lopen, ontstaat er vanzelf een weg die wij moeten volgen. Tijdens deze weg komen we engelen, koningen, herders en schapen tegen op de route, welke is gemarkeerd door fakkels en vuurkorven, die door de mensen zelf zijn ontstoken.

Ton van Gent

Hoe geloven wij? (3)

Toen mij gevraagd werd een persoonlijk stukje te willen schrijven voor de serie *Hoe geloven wij*, heb ik positief gereageerd. Een aantal jaren geleden heb ik over dit onderwerp in het kader van een studie een werkstuk gemaakt met als titel 'Schuldgevoelens en religie'. Dit werkstuk is de basis van dit artikel.

Geboren en getogen in een r.-k. gezin met negen kinderen, groeide ik op met de kerkelijke en maatschappelijke normen en waarden van die tijd, net na de oorlog. Traditionele normen en waarden, die ik me eigen maakte en die de basis vormden voor mijn verdere leven. Wanneer ik kijk naar de invloed van de r.-k. kerk op mijn leven, word ik daar niet vrolijk van. Ze heeft haar leden een groot zondebesef bijgebracht, waardoor snel schuldgevoelens konden ontstaan.

Enkele voorbeelden. Als kind had ik – vlak voor mijn eerste communie – een alles overheersende angst dat ik in een onbewaakt ogenblik alsnog iets zou eten of drinken voor het 'grote moment'. Of dat er nog ergens een zwart vlekje, een zonde, op je zieltje zat wanneer Jezus daar in kwam. Later als volwassene, toen je toch koos voor geboorteregeling; weer een fase later als blijkt dat je kinderen de kerk de rug toekeren, wat je vertwijfeld doet afvragen wat we verkeerd deden. Nu weten we dat dit alles met de maatschappelijke veranderingen en ontwikkelingen te maken heeft gehad.

In mijn beleving is de r.-k. kerk een patriarchaal instituut, waar voornamelijk oude mannen de dienst en het beleid uit maken; aan vrouwen is alleen een dienende taak toebedeeld. Toen een aantal jaren geleden steeds meer vrouwen op de voorgrond traden (onder andere in het voorgaan in vieringen), wist men vanuit Rome niet hoe snel deze ontwikkeling terug gedraaid moest worden. Voelde men zich bedreigd? Wat een verspilling van potentieel en deskundigheid, want vrouwen vormen wel ongeveer de helft van de leden van de r.-k. kerk! Progressieve leden en vooruitstrevende groeperingen zoals de Acht Mei Beweging zijn genegeerd en monddood gemaakt. Ik zou de r.-k. kerk daarom willen oproepen tot gelijkwaardigheid en openheid.

Wat ik jammer vind, is dat de r.-k. kerk geen les trekt uit de ontwikkelingen, want de secularisatie blijft voortgaan. Ze handhaaft haar aanmatigende rol rond geboorteregeling, abortus en euthanasie. Haar opstelling tegen abortus en geboorteregeling vind ik een inmenging in het zelfbeschikkingsrecht van met name de vrouw. De r.-k. kerk laat haar leden geen keuzen. Ook de ondersteuning van de kandidatuur van Buttiglione voor de Europese Commissie, met zijn opvattingen over homosexualiteit en zijn uitspraken over vrouwen, kan ik niet volgen.

Wie nu denkt dat ik de kerk uit mijn leven heb verbannen, heeft het mis. Ik heb wel keuzen moeten maken, om niet te blijven hangen in de ontstane angsten of te 'bezwijken' onder de druk die ontstond doordat de r.-k. kerk geen gelijke tred heeft gehouden met de maatschappelijke veranderingen en niet is mee gegroeid. Terugkijkend op deze keuzen kom ik tot de conclusie dat ik de keuzen die ik maakte vanuit mijn gevoel heb gemaakt.

Ik heb kunnen relativiseren en de dingen kunnen plaatsen in de tijd waarin ze thuis horen, want tenslotte ben ik gesocialiseerd in een katholieke, traditionele omgeving. Ik ben een eigen koers gaan varen, maar wel vanuit de basis van mijn christelijke opvoeding, een koers die bij me past. Dat maakt dat ik onvoorwaardelijk van mijn kinderen kan houden en hun keuzen kan respecteren. Dat maakt dat ik nu zeker weet dat we de christelijke normen en waarden wel hebben doorgegeven in hun opvoeding. Dat maakt ook dat ik me als vrijwilliger kan inzetten bij de vieringen in het TweeSteden ziekenhuis en dat ik mijn man kan ondersteunen, indien nodig, bij zijn werk als vrijwilliger binnen de parochie.

M. Robben van Breda

Wilt u reageren op deze bijdrage?
Stuur uw reactie naar de redactie van *Caecilia.com*, Kerkstraat 2, 5056 AC Berkel-Enschot, e-mail: st.caecilia@planet.nl

De belangrijke kerstballen

Een kerstvertelling voor kinderen

Er waren eens twee kerstballen, een rode en een blauwe, die héél belangrijk waren. Tenminste... dat dachten ze.

De rode bal zei: “Ik ben de belangrijkste bal van de héle wereld. Ik ben zó rood, zó glimmend en zó groot, mooier kan het niet.”

“Nietwaar,” zei de blauwe bal, “ik ben de belangrijkste bal van de wereld. Jij bent niet zo glimmend en groot als ik en mijn kleur is mooier; ik ben de belangrijkste bal van de wereld.”

Je kunt begrijpen dat de rode en de blauwe bal voortdurend ruzie met elkaar hadden. Ze zeiden steeds: “ik,” “nee ik,” en “welles,” “nietes,” en zo nu en dan rolden ze vechtend door de doos. Ze konden zó te keer gaan dat de doos, hup, van de ene plaats naar de andere sprong.

Nu werd het Kerstmis. Annelies ging de kerstboom optuigen. Ze hing eerst de slingers in de boom en toen de ballen. Natuurlijk hing ze ook de rode en de blauwe bal in de boom. Maar wie zou er nu op de belangrijkste plaats komen te hangen?

De rode bal kwam boven in de boom te hangen, vlak bij de piek. “Zie je wel,” zei hij triomfantelijk, ik ben de allerbelangrijkste, want ik hang helemaal bovenin.”

Maar de blauwe bal vond dat hij op de belangrijkste plaats hing. “Nee hoor,” zei deze, “ik ben de allerbelangrijkste, want ik hang vlak bij de kerststal, helemaal onderin.”

Ze waren beide dus de allerbelangrijkste en dat kan natuurlijk niet.

Daarom ging het weer van: “ik,” “nee ik” en “welles,” “nietes,” tot de takken er van gingen zwiepen. Dat ging zó hevig, dat de ballen elkaar begonnen te raken. Eén keer..., twee keer en toen... toen knalden de ballen van de tak en tuimelden ze holderdebolder naar beneden. Pats! Daar sloegen ze in de kerststal stuk. O, o, wat een akelig gezicht.

De eens zo mooie kerstballen waren aan scherven.

“Au, au,” zei de rode, “ik heb een gat in mijn hoofd; kijk eens wat een gat!”

“Au, au,” zei de blauwe, “mijn benen zijn gebroken; zie eens wat een breuken!”

Ze kermden en huilden en zeiden heel zielig dat ze nu niets meer waard waren.

Maar wat was dat?

“Dat treft,” zei er opeens een stem. Het was de stem van Jozef, die vlakbij hen stond.

“De mensen vinden Maria, ons kindje en mij ook niets waard. Ze zeggen dat er geen plaats voor ons is: niet in de herberg, nergens, en dat we maar in de stal moeten slapen, bij de dieren. Soort bij soort,” zeggen ze.

“Wij zijn ook niets waard,” zeiden de herders die even verder stonden.

“Wij mogen de stad niet in omdat de mensen ons niet vertrouwen. Daarom blijven we 's nachts op het veld, want we kunnen nergens naar toe.”

Eén van de herders zei dat de ballen hun tranen maar moesten drogen en dat zij in hun midden moesten komen, dicht bij het kribbetje.

Hij pakte de ballen op en legde de rode en de blauwe dicht tegen het kindje aan.

Maria knikte; ja, zo hoorde het. Zelf was ze ook niets waard. Ze was geen koningin of zo, maar een gewoon meisje. Haar kindje, Jezus, was geboren voor alle mensen, ook voor de mensen die volgens anderen niets waard waren.

O, wat lagen de ballen daar lekker naast het kerstkindje. Ze waren dan wel kapot, maar dit was toch wel het allermooiste dat ze ooit hadden meegemaakt.

Ze riepen niet meer van: “ik,” “nee, ik,” en “welles,” “nietes,” want het ging er helemaal niet meer om wie het belangrijkste was. Gek eigenlijk, het ging er bijna om wie het onbelangrijkste was.

Nog even was het spannend. Dat was toen Annelies de kerststal ging opruimen.

Het leek erop dat zij de kapotte ballen in de prullenmand zou gooien. Maar nee, net op tijd bedacht ze zich. “Ik doe deze ballen bij het kindje Jezus,” zei ze, “want alles wat niets waard is hoort bij Jezus. Daar is hij de redder van.”

Zo gebeurde het dat de kerstballen bij Jezus in de doos kwamen. De rode lag met z'n kapotte hoofd om het buikje van het kindje heen en de blauwe kwam met zijn gebroken benen in de armen van het kindje te liggen. Denk je dat de ballen nu weer ruzie met elkaar kregen en dat de doos, hup, van de ene plaats naar de andere sprong? Ben je gek zeg, nee natuurlijk niet. Af en toe zei de rode of de blauwe bal nog wel eens: "Ooooh"..., maar dat was van geluk. Ze lagen heel vredig te wachten totdat het weer Kerstmis zou worden. Dan zou het weer feest zijn en zou alles wat niets waard was opnieuw om het kerstkindje heen staan.

Hans de Bruin

Column

In de vallei van de Molinee, gelegen in België tussen Namen en Dinant, bevindt zich een prachtige omgeving van contrasterende landschappen met – in deze tijd van het jaar – prachtige afwisselende herfstkleuren van de bossen. En boven die vallei zijn de benedictijnenabdijen van Maredsous en Maredret gehuisvest. Als ik dit schrijf, ben ik nog niet zo lang terug van een weekend rust en retraite in de “Abbaye Saint Benoît de Maredsous”.

Voor mij is het de tweede keer dat ik een lang weekend doorbreng in een abdij. De eerste keer was uiteraard in “ons eigen” klooster De Koningshoeven in Berkel-Enschot. Nu dus, een anderhalf jaar later, in België.

Wat mij zo opvalt als gast van een kloostergemeenschap is hoe ongelooflijk welkom je bent zonder eerst je hele doopceel te hoeven lichten. Hoe je als mens al gewaardeerd wordt zonder dat men weet waarvandaan je komt, wat je plannen zijn en zonder dat je hoeft te vertellen wat je komt doen. Het niet stellen van dit soort vragen kun je ook opvatten als ongeïnteresseerdheid in de medemens, maar al snel merk je dat dat in ieder geval niet het geval is. Je voelt je er bijna meteen thuis zonder ook maar enigszins de weg te kennen in de doorgaans zeer grote complexen die de kloosters herbergen.

Indien je dat wenst, kun je één of meerdere diensten samen met de monniken bijwonen. Je kunt gebruik maken van de tijd die de monniken in je willen investeren door een gesprek met hen aan te gaan. Je kunt van hun eten en drinken nemen zonder dat er een tegengunst gevraagd wordt. Je kunt slapen in de gastenkamers en mee-eten met de broeders of met de medegasten.

En ondanks dat je neemt en neemt, en op het eerste oog wellicht weinig geeft, blijf je van harte welkom. Je wordt als volwaardig mens gezien, ongeacht je geloof, je achtergrond, je huidskleur, je ideeën of je uitlatingen. Men staat open voor de medemens, bijna onvoorwaardelijk. “Gasten worden ontvangen zoals Christus zelf ontvangen zou worden. Zodra een gast zich meldt, gaat men hem/haar met de meest liefdevolle

voorkomendheid tegemoet” (Benedictus, *Regel voor monniken*, hoofdstuk 53). En juist dat is in de huidige tijd, welke wordt gekenmerkt door geweld, het opzettelijk vernielen van andermans bezit of idealen, stigmatisering en het aanjagen van angst, een heel bijzonder gegeven.

Nu is mij kort na mijn kloosterbezoek nog gezegd: “Het is leuk dat die monniken daar zitten en met elkaar hun best doen, maar wat wordt de wereld daar nu beter van?” Een wetenschappelijk onderbouwd antwoord op deze one-liner heb ik niet, maar ik weet wel dat de wereld er in ieder geval niet slechter van wordt. Sterker nog, we kunnen veel leren van een groep mensen (in dit geval alleen mannen) met vele verschillende achtergronden die – wat er ook gebeurt – met elkaar onder één dak leven. Dag in, dag uit. In goede en in slechte tijden. Elkaar ook de belofte doen onder alle omstandigheden voor elkaar te blijven zorgen. En daarnaast nog moeite doen om zich in dienst te stellen van anderen. Bijvoorbeeld door als leraar te onderwijzen op scholen, door hun ambt uit te oefenen buiten de abdij in de gezondheidszorg, het wetenschappelijk onderzoek of (ingeval van de monniken van Maredsous) kunstateliers. Belangeloos en met oprechte belangstelling in de medemens.

In ieder geval ben ik er dat weekend niet slechter van geworden. Ik raad het ieder mens aan om van tijd tot tijd eens wat afstand te nemen van de dagelijkse rompslomp, in alle rust bij te komen, te genieten van de vrede en de rust in en om het klooster en bij volstreekte vreemden je zeer welkom te voelen.

Vincent van Baaren

Vreemdelingen eruit!

Een sprookje over het vertrek van alle buitenlanders

Eens, daags voor Kerstmis, is het dan toch gebeurd! Het was 's avonds laat. Drie mannen staken het marktplein over. Bij de kerk hielden ze halt en spotten op de deur: "Eigen volk eerst!" En op de muur: "Vreemdelingen eruit!" Er vlogen stenen door de ramen van de Turkse winkel en in de brievenbus van het Chinese restaurant ontplofte een brandbom. Er heerste een akelige rust, toen de drie mannen verdwenen waren. De gordijnen van de omringende huizen werden weer dichtgeschoven. Niemand had iets gezien.

"Kom op. Het is genoeg geweest. We zijn weg!" "Waar wil je dan wel naar toe? Waar denk je dat we in dat zuidelijke land nog terecht kunnen?" "Maar daar in het zuiden is toch ons thuis? Hier wordt het alle dagen nog erger! Wij doen gewoon wat op de muur staat: Vreemdelingen eruit!"

En werkelijk, midden in de nacht komt er beweging in de kleine stad. De deuren van de winkels zwaaien open. Eerst komen de pakjes cacao naar buiten, dan de chocolade en de bonbons in kerstverpakking. Ze willen naar Ghana en West-Afrika, want daar horen ze thuis.

Dan volgt de koffie, de lievelingsdrank van het Nederlandse volk, met hele dozen tegelijk. Oeganda, Kenya, Colombia en Guatemala zijn hun Heimat. Ook de ananas en de bananen kruipen uit hun kisten, evenals de druiven en aardbeien uit Zuid-Afrika. Bijna alle kerstlekkernijen zijn hun biezen aan het pakken. Appels, peren, kiwi's, passievruchten: allemaal maken ze aanstalten om op te stappen. De peperkoeken en saucijzenbroodjes twijfelen: ze mogen dan wel gemaakt zijn van Nederlands meel, maar krijgen hun smaak van specerijen uit Indië: kruidnagelen, kaneel, peper. Een late Sinterklaas van speculaas krijgt tranen in de ogen. Hij is pas een echte halfbloed. Voorouders bij de oude Germanen, een Turkse voorvader uit Myra, een katholieke Italiaanse bisschop uit Bari in de familie, verwant met de kerstman en met de Amerikaanse Santa Claus. Zemelen uit Nederland, maar ogen van amandelnoten uit Mexico. Voor hem is het echt heel erg! Maar ook hij gaat, al weet hij – begrijpelijk genoeg – nog niet waarheen.

De volgende dag raakt het verkeer lelijk in de knoop. Radio 2 moet alle programma's schrappen om alleen nog maar verkeersberichten door te geven. Lange files Japanse auto's, volgestouwd met allerlei audiovisuele apparatuur, begeven zich naar het Oosten. Het Prins Clausplein, Valburg, Rotterdam Charlois: alle wegen komen potdicht te zitten. Voetgangers in de straten van de grote steden worden gehinderd door de olie en benzine uit de benzinestations: ze vormen beken en vloeien terug naar Saoedi-Arabië en Koeweit. De vluchtleiding in de verkeerstoren van de luchthaven Schiphol is ten einde raad. De radarschermen zijn niet meer te ontcijferen: alle kalkoenen en kerstganzen vliegen terug naar Engeland en Polen, gevolgd door de Oosterse tapijten die terug naar Teheran willen.

Maar de regering waakte. Dit keer was er een landelijk opgesteld rampenplan. Er zou benzine gehaald worden uit compost, hout, dode varkens, tarwe, aardappelen, frites, groenten, keukenafval, spaarcenten, kortom: uit alles. Het mocht echter niet baten. Alle auto's vielen uit elkaar; alles wat uit aluminium vervaardigd was trok terug naar Rusland, het koper naar Zimbabwe, het ijzer naar Brazilië, de rubber onderdelen naar Zaïre. Bovendien nam het buitenlandse asfalt de wijk naar waar het vandaan kwam.

Na drie dagen was de uittocht voltrokken. Net op tijd voor Kerstmis. Niets dat aan vreemdelingen herinnerde was nog in het land aanwezig. Eigenlijk was er niet veel meer aanwezig! Behalve dan de kerstbomen van eigen bodem, en wat appelen en noten. Wel gezond, zeker weten, maar een beetje weinig en niet al te feestelijk. De mensen zongen stiekem 'Stille nacht, heilige nacht'; want eigenlijk was dat een Oostenrijks kerstliedje.

Alleen één vreemd stel bleef: Maria, Jozef en hun zoontje Jezus. Uitgerekend drie joden. "Wij blijven", zei Maria, "want als wij ook nog weggaan, wie zal er dan nog de weg terug kunnen wijzen?"

(De originele tekst van dit sprookje, geschreven door Hellmut Wöllenstein, verscheen eerder in twee Duitse en Nederlandse tijdschriften voor schoolcatechese. Het sprookje werd voor Vlaanderen en Nederland vertaald en bewerkt door Nest Van Loo en Jan Simons)

Restauratie op hoog niveau (2)

In het vorige nummer van *Caecilia.com* bent u geïnformeerd over de noodzakelijke restauratie van de torenspits, de vernieuwing van het dak en topgevels van ons parochiecentrum. Wij hebben ook verteld over de bijdrage vanuit de Dienst Monumentenzorg: op een subsidie voor het dak hoeven wij niet te rekenen, voor de restauratie van de torenspits zijn er wat meer verwachtingen gewekt. Maar... het subsidiepotje voor de gemeente Tilburg, waarin jaarlijks de rijksmiddelen binnenkomen die dan weer over de diverse restauratieprojecten verdeeld moeten worden, is al tenminste tot 2010 bestemd. Daarom zal het kerkbestuur de restauratie van het dak uit eigen middelen, inclusief uw bijdragen, moeten bekostigen. Wat de torenspits betreft mag dan wel op een aanzienlijke bijdrage gerekend worden, maar de vraag is alleen: wanneer?

Duidelijk is in ieder geval dat wij als parochie een groot deel van de kosten uiteindelijk zelf zullen moeten opbrengen. Daarbij moet gedacht moet worden in bedragen van ongeveer € 150.000 à € 160.000. Daarnaast zullen wij naar verwachting een bedrag van gelijke grootte voor een periode van een aantal jaren moeten voorfinancieren. U begrijpt het vermoedelijk al: een zware opgave en een niet te benijden taak voor het kerkbestuur!

Niettemin is het kerkbestuur samen met het bestuur van de Stichting Sint Caecilia in overleg getreden om te bekijken op welke wijze de stichting het kerkbestuur kan bijstaan met wervingsacties. Het bestuur van de stichting stelt zich optimaal op om, op eenzelfde wijze als in de negentiger jaren bij de restauratie van het schip van de kerk, het kerkbestuur te ondersteunen bij het verwerven van geldmiddelen.

Onlangs is een aantal uitgangspunten vastgesteld, waarmee mogelijk financiën voor het groot onderhoud kunnen worden verworven:

- uiteraard de maximale subsidie, welke verkregen kan worden via de Rijksdienst Monumentenzorg te Zeist;
- een mogelijke bijdrage vanuit een intern restauratiepotje van de gemeente Tilburg;
- bijdragen vanuit meerdere cultuur- en/of andere fondsen, welke daarvoor middelen beschikbaar houden;

- bijdragen vanuit enkele kerkelijke en/of kloosterorganisaties, welke soms bereid zijn hiervoor geldmiddelen beschikbaar te stellen;
- een beroep doen op het eigen vermogen van de parochie, alhoewel dit maar zeer beperkt zal blijven;
- bijdragen van de parochianen via meerdere acties; deze bijdragen zijn nagenoeg onvoorwaardelijk gesteld voor de ‘derden’-partijen waaraan een financiële bijdrage zal worden gevraagd.

Zoals eerder gesteld, zal vermoedelijk nog in dit najaar of in het zeer vroege voorjaar worden gestart met de vernieuwing van het dak van het parochiecentrum: *dit kan beslist geen langer uitstel dulden!*

In januari a.s. of mogelijk al eerder zullen wij met wervingsacties naar buiten treden. Deze zullen vermoedelijk over een periode van 3 jaar gaan lopen. In een volgende uitgave van *Caecilia.com* zullen wij u hierover verder informeren. Het zal u duidelijk zijn dat u ook via andere kanalen over de activiteiten in het kader van de restauratiewerkzaamheden op de hoogte zult worden gebracht.

Arthur Baeten

‘IN DE KETEN VAN HET LEVEN’

Zoals ieder jaar verschijnt ook in 2005 weer een schitterende Missie-Zendingskalender. De nieuwe kalender heeft voor volgend jaar als thema: ‘In de keten van het leven: wereldbeeld van een Afrikaan’. Deze Afrikaan is Toyin Loye, geboren in Nigeria en behorend tot het Yoruba-volk. Hij volgde een kunstopleiding en woont tegenwoordig in Nederland. Dertien van zijn bijzondere schilderijen sieren de Missie-Zendingskalender 2005. Met zijn schilderkunst wil Loye laten zien wie Afrikanen zijn en vanuit welke inspiratie ze leven. Zijn schilderijen tonen een moderne blik op de oude Afrikaanse kunsttraditie. Het bijzondere van deze kalender is dat hij laat zien dat door missie en zending de wereldkerk een pluriforme gemeenschap werd: het christelijke geloof is van alle volkeren, waarbij ieder zijn eigen accenten legt.

U kunt de Missie-Zendingskalender (prijs € 9,25) bestellen bij het CMC, Postbus 16442, 2500 BK Den Haag, tel. (070) 3136700, www.cmc.nu of cmc@cmc.nu.

Beeldmeditatie

Een afbeelding van...

Ja, waarvan?

Je kunt er een gevelteken in zien,
dat op sommige boerderijen staat
of op de top van een mast
op een oud zeilschip.

Ik neem je mee langs wat ik er in zie...
het bovenste stuk van een kerstboom.

Daaronder fantaseer ik dan nog breder
uitstaande takken en een dikkere stam...
afgezaagd.

De stomp steekt ergens boven de grond uit,
in een bos, misschien ver weg van hier...

De afgezaagde boom komt ergens anders te staan...
op een plein... in een kerk...
misschien wel in een kamer...

Er komen lichtjes in
en kleurige dingetjes...

Een sprookjesboom zal het worden,
door mensen opgetuigd.

Als we het plaatje

nu op zijn kant zetten,

zie ik er opeens reddende engelen in:

figuren die elkaar omhoog trekken,

in beweging brengen,

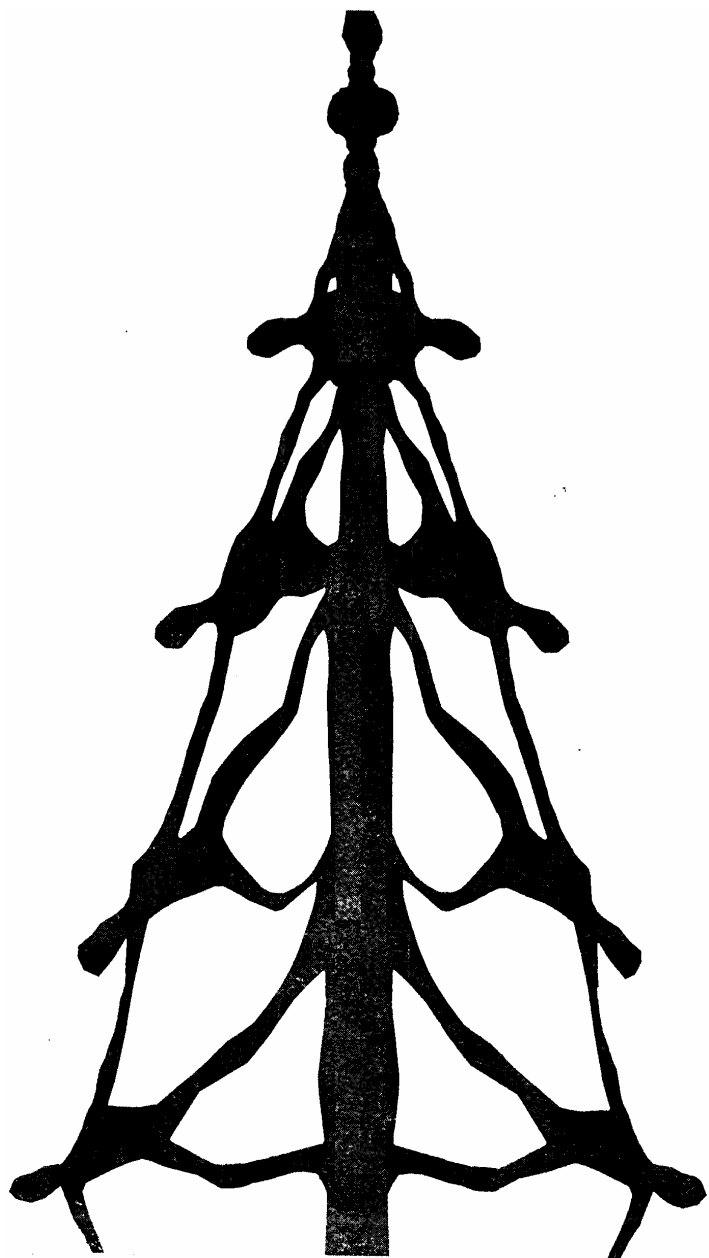
verder helpen...

op een soort dijkje, met overal water eromheen...

Hun pogingen weerspiegelen zich...

De versierde boom... en engelen...

Met Kerstmis komen die bij elkaar.

Enthousiaste start kinderkatechese

Eindelijk is het ervan gekomen. Al enkele jaren hebben we het erover gehad: er zou toch een catechesegroepje moeten kunnen komen voor de kinderen die hun eerste communie hebben gedaan? Maar wat doe je dan? Wat willen we ze extra meegeven in de tussenliggende drie jaren op weg naar het vormsel? Die vraag heeft ons lang bezig gehouden. Hoe begin je dan? Wie gaat er het voortouw nemen? Is er belangstelling van de kinderen en hun ouders? En nu... we zijn op weg gegaan! De werkgroep is er, met jonge ouders die zeer enthousiast zijn.

We hebben een opzet gemaakt voor het vertellen van verhalen uit de bijbel. Het geheel bestaat uit zeven bijeenkomsten in het jaar, en dat vooral in het najaar en de winterperiode van september tot en met april. In de eerste drie bijeenkomsten vertellen we verhalen (herschreven door Marcel Zagers, een geweldige verteller) uit het oude of eerste testament. In de vier volgende bijeenkomsten zijn er verhalen uit het nieuwe of tweede testament.

Er doen 21 kinderen mee. Dat is de helft van de eerste communicantjes van dit jaar. Een geweldige opkomst en we hopen dat ze zo enthousiast blijven als ze nu zijn.

We werken in kleine groepjes van 5 à 6 kinderen met een ouder en iemand van de werkgroep op de achtergrond. Bij ieder verhaal proberen we ook een gezellige activiteit te zoeken die het verhaal wat meer kan doen spreken. Ook maken de kinderen hun eigen map waar ze thuis aan werken. Ze schrijven hun eigen verhaal en tekenen er bij.

Een reactie van een kind in het gesprek over Adam en Eva in het paradijs: “Ze hadden beloofd dat ze niet van de appel zouden eten en hebben het toch gedaan. Ze voelden zich wel rot!” Een ander kind: “Ze zijn heel dom geweest.” En bij het verhaal van Noach en de vraag waar zij aan denken bij het zien van de regenboog geeft er een als antwoord: “Aan de begrafenis van overgroot-oma.” Weer een ander: “Heel bijzonder, zoveel kleuren.” En: “Dat na de regen de zon weer gaat schijnen.”

Ook wij in onze parochie hopen dat de zon steeds weer gaat schijnen en dat de ‘grote zon’ ons steeds weer kracht en vertrouwen geeft om iets van de warmte en blijdschap van het evangelie door te geven aan onze kinderen.

Zr. Augusta de Groot

HOE VER NOG NAAR BETHLEHEM?

Een nieuw kerstprentenboek, verteld vanuit het perspectief van iedereen die bij de geboorte van Jezus aanwezig is. Maria en Jozef, een ezel en een os. Rondtrekkende herders en een lam. Een heldere ster die hen de weg wijst. Drie wijze koningen en een wrede koning. Een engelenkoor en een pasgeboren kind dat het licht van de wereld is. Tezamen vormen zij de stemmen van Kerstmis en vertellen de een na de ander op een nieuwe manier het aloude verhaal van het geboortefeest.

Kevin Crossley-Holland maakt in zijn poëtische tekst het mysterie en de magie van de geboorte van Jezus opnieuw herkenbaar en beleefbaar. De kleurrijke illustraties van Peter Malone geven een eigen glans aan dit bijzondere kerstverhaal.

Kevin Crossley-Holland, *Hoe ver nog naar Bethlehem?*

Uitgegeven door Christofoor, Zeist. ISBN 90-6238-788-8, 32 blz., € 12,90.

De Nieuwe Bijbelvertaling

Bijna één kilo dundrukpapier met een lintje. Een stevige omslag met aan de voorkant een prachtige ets van Marcus van Loopik over de eerste dag van de schepping. De Nieuwe Bijbelvertaling is een degelijk en modern ogend uitgegeven boek, een sieraad om in handen te hebben. Van de Katholieke Bijbelstichting kreeg ik enkele dagen na de landelijke presentatie (eind oktober) de ‘katholieke’ editie toegezonden, met het verzoek er in het parochieblad aandacht aan te besteden. De ‘katholieke’ editie is de meest volledige, omdat daarin ook de deuterocanonieke boeken zijn opgenomen: Tobit, Judit, Makkabeeën, Wijsheid van Salomo en Jezus Sirach, Baruch en enkele toevoegingen aan Daniël en Ester.

Hoe mooi een boek aan de buitenkant ook moge zijn: boeken zijn natuurlijk bedoeld om open te slaan en te lezen. Maar 1728 bladzijden heb je niet in één keer uit, ook al zijn de meeste verhalen bekend. Daarom bladerde ik op een herfstachtige zondagmiddag door deze nieuwe bijbelvertaling. Bril op en af, want de lettertjes zijn helaas aan de kleine kant. Jammer, want voor veel ouderen kan dit een handicap betekenen om te kunnen genieten van de opnieuw vertaalde aloude verhalen. De nieuwe vertaling wil, zo luidt de aanbeveling van de kardinalen Simonis en Danneels voorin, een instrument zijn om de gescheiden wegen van christenen bij de vertaling van de heilige Schrift weer bij elkaar te brengen. Hoe? Door de vertaling te gebruiken in vergaderingen en bijbelgroepen, voor persoonlijke bijbellezing en in studiebijeenkomsten, bij gemengd gehuwden en in het interconfessioneel onderwijs. De beide kardinalen laten wel uitdrukkelijk weten dat de nieuwe vertaling niet bedoeld is voor gebruik in de katholieke liturgie. Ook dat vind ik jammer, want is dit niet een gemiste kans om gelovige mensen in de (weekend)liturgie kennis te laten maken met eigentijds vertaalde bijbelse verhalen?

Over de weergave van de godsnaam (JHWH in het Hebreeuws) kun je verschillend denken. De vertalers melden dat het lange tijd punt van discussie is geweest. Ze brengen de nodige argumenten naar voren om te

kiezen voor ‘de HEER’, ondanks alle bezwaren die daartegen werden ingebracht. Persoonlijk zou ik liever gekozen hebben voor ‘de Eeuwige’, maar deze keuze is eerder ingegeven door gevoel dan door bijbeldeskundigheid. Een eindeloze discussie over mannelijke of vrouwelijke godsbeelden hoeft wat mij betreft niet zo. Voor mij is God een Vader en Moeder tegelijk.

Ja, en verder is het eigenlijk gewoon smullen en genieten van al die mooi vertaalde verhalen. Vondsten als “de aarde was nog woest en doods” (Genesis), “lucht en leegte” (Prediker) zijn elders al lang gesignaleerd en hoef ik niet te herhalen. De ellende van Job is in de nieuwe vertaling niet minder groot dan in eerdere vertalingen, maar het is toch net alsof je Job meer in onze tijd hoort klagen. De tekst van het Hooglied lijkt in de nieuwe vertaling nog duizendmaal mooier dan hij al was. Het boek Spreuken is poëzie van de bovenste plank en kan gemakkelijk concurreren met de mooiste bundel liefdesgedichten. Zo maar wat voorbeelden, die mij enthousiast maakten.

De Nieuwe Bijbelvertaling zal waarschijnlijk nooit tussen bestsellers als de *Da Vinci-code* en het *Bernini-mysterie* komen liggen. Hoeft ook niet, want de bijbel is sowieso al jarenlang het best verkochte boek ter wereld. Wie nog een zinvolle besteding van zijn boekenbonnen zoekt of een passend cadeautje voor onder de kerstboom wil kopen: de nieuwe vertaling is een prima investering. Ik ben er wat dat betreft zeker van dat in het verleden behaalde resultaten goede garanties geven voor de toekomst.

Jan Simons

Gregoriaans koor

Zoals inmiddels al wel duidelijk zal zijn, verzorgt het vernieuwde Enschots Gregoriaans Koor (EGK) sinds een jaar maandelijks weer een viering in de St. Caeciliakerk. Tijdens de wekelijkse repetities op woensdagavond van 19.00 tot 20.00 uur bereiden de koorleden onder leiding van dirigent (Ad van Herel) en met ondersteuning van de organist (Eugène Fischer) zich voor. Met grote inzet werkt het koor aan de opbouw van het repertoire en besteden ze veel aandacht aan de manier waarop ze de Gregoriaanse gezangen willen uitvoeren. Alle leden én de dirigent hebben inmiddels een cursus gevolgd die bekostigd werd door het kerkbestuur.

Het koor gebruikt het Gregoriaans ten dienste van de liturgie. De leden beseffen terdege dat het Gregoriaans van zeer grote liturgische en historische waarde is en daarom terecht een belangrijk godsdienstig en cultureel erfgoed. Mede hierom voelen zij zich betrokken bij de liturgie in onze parochie en hopen zij nog lange tijd de vieringen te mogen opluisteren.

De repetities vinden in een vriendschappelijke en ongedwongen sfeer plaats in het kerkzaaltje. Daarbij treedt de dirigent op als de ‘primus inter pares’, dat wil zeggen: de leden becommentariëren onderling de interpretatie en de dirigent beslist daarna in gemeenschappelijk overleg hoe het uiteindelijk uitgevoerd zal worden.

Nieuwe koorleden zijn natuurlijk van harte welkom om te “komen proeven hoe het voelt.” Enthousiasme, inzet en een redelijke zangstem zijn voldoende, eerder dan een uitgebreide kennis van het Latijn en in het bijzonder van de Gregoriaanse notatie. Ook jongeren zijn van harte welkom. Ook voor hen geldt: kennis van en ervaring met het Gregoriaans is niet nodig om lid te kunnen worden. Voor een individuele opleiding kan zo nodig worden gezorgd; voorwaarde is wel dat zij een tijdje willen meelopen en de repetities volgen. Dan blijkt vanzelf of het wederzijdse verwachtingspatroon bij elkaar past.

Wie graag eens wat meer zou willen weten over het Gregoriaans in de liturgie, kan via onderstaande e-mail adressen contact opnemen met het EGK. Alle koorleden zijn overigens ook na elke dienst aan te spreken; ze horen graag uw mening of uw opmerkingen!

Ad van Herel, *dirigent* (ad@vanherel.net)

Arthur Baeten, *koorlid* (a.baeten@planet.nl)

De wijzen uit het Oosten

Kerstprogramma in het Bijbels Openluchtmuseum Heilig Landstichting

Balthasar, Melchior en Caspar: beter bekend als de drie koningen. Mooie kerels waren dat, rijk en voornaam. De een nog schitterender uitgedost dan de ander. Elegant als modellen staan ze afgebeeld op talrijke schilderijen en ook in de kerstkribben stelen de koningen met hun soepele, kleurrijke gewaden en statige kamelen de show.

De kersttentoonstelling 2004 van het Bijbels Openluchtmuseum is gewijd aan de meest raadselachtige gestalten van het kerstverhaal: de wijzen of magiërs uit het Oosten. Hebben ze werkelijk bestaan? En zo ja, waar kwamen ze vandaan? Hoe zagen ze er uit? Waar gingen ze naar toe en wat was de betekenis van goud, wierook en mirre? Aan de hand van tot de verbeelding sprekende presentaties geeft de tentoonstelling antwoord op de vraag hoe het nu zit met deze magiërs. Bezoekers ontdekken dat de wereld van het Oosten in bijbelse tijden gold als de bakermat van wijsheid en rijkdom.

De tentoonstelling is te zien van 11 december 2004 t/m 2 januari 2005.

Van 26 december t/m 30 december van 16.30 tot 19.30 uur wordt een deel van het buitenmuseum opengesteld en kan de bezoeker een sfeervolle lampionnenwandeling maken langs historische locaties van het kerstverhaal. Het museum is dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur. Op Nieuwjaarsdag van 12.00 tot 17.00 uur. Adres: Profetenlaan 2, Heilig Landstichting. Voor meer informatie: www.bijbelsopenluchtmuseum.nl.

Contactpersonen gezocht

Zoals u weet is in onze parochie een groot aantal vrijwilligers actief in allerlei werkgroepen en andere activiteiten. Een van deze groepen zijn de contactpersonen in de verschillende straten en wijken van onze parochie. Zij dragen zorg voor de mutaties die in hun straat of wijk ontstaan, bijvoorbeeld verhuizingen, geboorten of nieuwe bewoners. De contactpersonen geven dat dan door aan de parochie, middels een kaartje in de brievenbus van het parochiecentrum. Een andere taak die zij uitvoeren is het bezorgen van parochieberichten en het contactblad *Caecilia.com* aan alle ingeschreven parochianen.

U begrijpt het nu natuurlijk al: wij zijn op zoek naar enkele mensen die de volgende straten voor hun rekening willen nemen: Joost van de Vondellaan en Oranjesingel, St. Jobstraat, Bosscheweg (nummers 36 t/m 110, even en oneven nummers), Spoordijk – Baaneind – Oisterwijksebaan. Het werk vraagt niet echt veel tijd, maar is wel van groot belang voor de onderlinge communicatie. Mocht u belangstelling hebben dan kunt u zich opgeven bij:

Theo Robben, Vrijheidsstraat 5, tel. 013 – 5332958

Kerst en Kankala

“We zijn vroeg met deze nieuwsbrief, de advent is nog niet begonnen, maar we willen toch alvast U allen al onze beste wensen brengen voor een goed einde van het jaar: *Zalig Kerstfeest en Gelukkig Nieuwjaar*. Samen met de kinderen, die geen schuilplaats meer hebben, zal Kankala in een tropische nacht kerstfeest vieren. Voor hen wil Kankala “de Herberg” zijn, waar ze thuis kunnen komen, waar ze warmte, genegenheid, verzorging en opvoeding krijgen. Kankala zal hen die dag nieuwe kleding, lekker eten en een hele fijne dag bezorgen. Dit alles kan Kankala doen door uw hulp, uw giften. Wij danken u voor alles wat u in het afgelopen jaar voor onze kinderen hebt gedaan.”

Zr. Rosa en Zr. Birgitte